

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 04 0 K 005255 16 Kž 2
Sarajevo, 25.10.2016. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Marić Slavka, kao predsjednika vijeća, Gogala Zorice i Čorlija Dragana, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Roić Živane kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog P.F., zbog krivičnog djela ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, odlučujući o žalbi optuženog P.F., protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 005255 15 K 2 od 11.11.2015. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 25.10.2016. godine u prisustvu federalnog tužitelja Halilović Muniba, optuženog P.F. i njegovog branitelja, advokata A.V., donio je

P R E S U D U

Žalba optuženog P.F. se djelimično uvažava, pa se presuda Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 005255 15 K 2 od 11.11.2015. godine preinačava u odluci o kazni tako što se optuženi P.F., za krivično djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. pruzetog Krivičnog zakona SFRJ, za koje je tom presudom oglašen krivim, uz primjenu čl. 41. stav 1. istog Zakona, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) godina.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 005255 15 K 2 od 11.11.2015. godine, optuženi P.F. (u daljem tekstu: optuženi), oglašen je krivim zbog krivičnog djela ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. Krivičnog zakona SFRJ, koji je zakonom preuzet kao republički zakon (KZ SFRJ), za koje je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 11 (jedanaest) godina. Na osnovu člana 202. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), optuženi je oslobođen naknade troškova krivičnog postupka i isti padaju na teret prvostepenog suda.

Protiv ove presude žalbu je izjavio optuženi, preko svoga branitelja A.V., advokata iz S., zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene Krivičnog zakona i odluke o krivičnopravnoj sankciji, te, kako branitelj navodi u žalbi, povrede prava na fer i pravično suđenje iz člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP), iako taj žalbeni osnov ne propisuje odredba člana 311. ZKP FBiH. Branitelj u žalbi navodi razloge zbog kojih smatra da je pobijana presuda nepravilna i nezakonita, pa predlaže da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači tako da se optuženi oslobodi od optužbe ili da se ista ukine te održi novi pretres.

Federalno tužiteljstvo podneskom broj T04 0 KTRZŽ 0012112 16 2 od 25.01.2016. godine predložilo je da se žalba optuženog P.F. odbije kao neosnovana i prvostepena presuda potvrdi.

Na sjednici vijeća ovog suda, koja je održana u smislu člana 319. ZKP FBiH, federalni tužitelj je izjavio da ostaje kod navoda i prijedloga iz pomenutog podneska federalnog tužiteljstva od 25.01.2016. godine. Branitelj optuženog je izjavio da ostaje kod svih osnova, navoda i prijedloga iz žalbe koju je na sjednici vijeća izložio, dok je optuženi P.F. izjavio da u cijelosti prihvata navode svoga branitelja, kako one u žalbi tako i navode istaknute na sjednici vijeća, s tim, da je dodao da on nije počinio predmetno djelo već njegov (sada) pokojni stric P.S..

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci, iz sljedećih razloga:

U vezi sa žalbom optuženog P.F., koju je u njegovo ime uložio njegov branitelj, najprije je potrebno istaći da će ovaj sud osporavanu presudu ispitati u granicama navoda iz predmetne žalbe (kao i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH), dok se neće osvrtati na žalbeni prijedlog branitelja optuženog da se sastavnim dijelom predmetne žalbe smatra i žalba koju je branitelj u ime optuženog izjavio dana 27.01.2014. godine protiv presude prvostepenog suda broj 04 0 K 005255 13 K 2 od 19.12.2013. godine. Naime, o toj žalbi je ovaj sud već odlučivao, u svom rješenju broj 04 0 K 005255 14 Kž od 10.06.2015. godine, pa je stoga pozivanje branitelja optuženog na navode iznijete u ranijoj žalbi bespredmetno.

Osporavajući zakonitost prvostepene presude branitelj optuženog u žalbi najprije navodi da sud nije postupio po uputama datim u rješenju Vrhovnog suda FBiH broj 04 0 K 005255 14 Kž od 10.06.2015. godine, kojim je prvostepena presuda, povodom žalbe optuženog, ukinuta i predmet vraćen sudu na ponovno suđenje. Naime, branitelj smatra da je prvostepeni sud donoseći (u ponovnom postupku) osporavanu presudu počinio iste bitne povrede odredaba krivičnog postupka, na koje mu je bilo ukazano u rješenju od 10.06.2015. godine. Međutim, kako, iz pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud otklonio uočene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, na koje je prvostepenom sudu ukazano u rješenju ovoga suda od 10.06.2015. godine, te kako branitelj u vezi sa ovim žalbenim prigovorom ne daje konkretne razloge, onda uopšteni navod branitelja da je osporavana presuda identična ranijoj presudi nije mogao dovesti u pitanje zakonitost pobijane presude.

Osporavajući, zatim, prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka branitelj u žalbi navodi da je pobijana presuda „nerazumljiva, proturiječna sama sebi, a niti ima dostatno obrazloženje“. U vezi sa ovim žalbenim prigovorom branitelj u žalbi navodi da na strani 7. pobijane presude, sud daje obrazloženje i zaključke (analizirajući prije toga iskaze svjedoka O.H. i H.S.) koji su, po njegovom mišljenju, „nerazumljivi i nejasni“ jer se ne vidi tko je osoba koja je ubila braću F.. Pored toga, branitelj smatra da je pobijana presuda nerazumljiva i nejasna, jer su razlozi koje je sud dao u vezi ocjene iskaza svjedoka O.H. i H.S. nerazumljivi i nejasni i to zbog toga jer je svjedok O. na poseban upit branitelja izjavio da “nije znao da se radi o

F. ali je znao da je P. i da je prepoznao optuženog na slici“, dok je svjedok H. na upit branioca izjavio „da nije prepoznao čovjeka ali se uvijek govorilo o braći P.“.

Ispitujući ove žalbene navode ovaj sud je utvrdio sljedeće:

Odredba člana 312. stav 1. tačka k) ZKP F BiH, koja je relevantna u vezi ovih žalbenih prigovora, propisuje da je bitna povreda odredaba krivičnog postupka učinjena ako je izreka presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili ako presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Dakle, žalbeni navodi branitelja da je prvostepena presuda „nerazumljiva, proturiječna sama sebi“ i da ista nema „dostatno obrazloženje“, ne predstavljaju bitne povrede odredaba krivičnog postupka, koje ima u vidu citirana odredba. Pored toga, ni dato obrazloženje branitelja u žalbi, u vezi sa navedenim žalbenim prigovorima, ne ukazuje na bilo koju drugu bitnu povedu odredaba krivičnog postupka iz odredbe iz člana 312. ZKP FBiH. Naime, dato obrazloženje branitelja, kao i žalbeni navod da je sud jednostrano i pristrasno cijenio iskaze saslušanih svjedoka, te da im sud nije mogao pokloniti vjeru zbog razlika u njihovim iskazima, se de facto odnosi na pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, odnosno na žalbeni osnov pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, a što će biti razmatrano u nastavku ove presude.

Branitelj, zatim, u žalbi navodi da je prvostepena presuda zasnovana na dokazima koji su pribavljeni povredama ZKP FBiH, te na dokazima koji su proizašli iz takvih dokaza. U vezi s ovim žalbenim prigovorom branitelj u žalbi navodi da je sud dokaze i to „fotografije koje je izdvojio iz spisa (ponovo) cijenio kroz kazivanje svjedoka“, a radi se o „fotografijama koje su pokazivane saslušanim svjedocima“. Zatim, branitelj u žalbi interpretira dio obrazloženja prvostepene presude (datog na strani 9. pasus 3.), gdje je sud ocjenjujući iskaze svjedoka, pored ostalog, naveo da su svjedoci izjavili da su na fotografijama, koje su im bile pokazane u toku njihovog saslušanja u istrazi, prepoznali P.F..

Dakle, iz navedenog proizilazi da se radi o žalbenom prigovoru koji se zbog njegove uopštenosti i nejasnosti nije mogao niti ispitati, pa ovakvi žalbeni prigovori ne mogu dovesti u pitanje zakonitost pobijane presude. Naime, u vezi „sa fotografijama“ ili „slikama“ kako ih branitelj uopšteno naziva u žalbi, on ne daje nikakve konkretnе razloge iz kojih bi proizilazilo da se u konkretnom slučaju radi o dokazu koji je pribavljen povredama ljudskih prava i sloboda propisanih Ustavom i međunarodnim ugovorima ratifikovanim u BiH, niti na dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama ZKP FBiH, kako to propisuje član 11. stav 2. ZKP FBiH. Osim toga, korektno interpretiranje iskaza svjedoka O.H. i H.S., pa i djela u kojem su se oni izjasnili, na koji način su došli do saznanja da je predmetno ubistvo braće F.E.1 i F.E.2 počinio upravo optuženi P.F., ne predstavlja bitnu povedu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH u vezi sa članom 11. stav 2. istog Zakona.

Oспорavajući pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, u vezi krivnje optuženog P.F., njegov branitelj u žalbi navodi da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio činjenično stanje jer je potpuno zanemario dokaz odbrane i to „fotografiju“ na kojoj optuženi, po mišljenju branitelja, izgleda potpuno drugačije nego što su ga opisali svjedoci O.H. i H.S., čije iskaze je sud, kako smatra branitelj, neosnovano ocijenio kao vjerodostojne. U

konkretnom slučaju se radi o fotografiji snimljenoj na sahrani brata optuženog, s tim da u žalbi branitelj ne navodi kada je ova fotografija nastala i naziva je samo „fotografijom“, ili „slikom“). Vezano za ove žalbene prigovore branitelj u žalbi navodi da su iskazi svjedoka O.H. i H.S. „da se radilo o plavoj kosi i vojničkoj frizuri“ (vjerovatno branitelj misli na optuženog) suprotni onome što se, po njegovom mišljenju, „prima facie vidi na slici“ sa sahrane koja se, po mišljenju branitelja, „mora smatrati najobjektivnijim dokazom izgleda osuđenog u vrijeme navodnog počinjenja“ predmetnog krivičnog djela. Kako izgled optuženog na fotografiji sa sahrane, po mišljenju branitelja, nije u skladu s opisom ubice braće F., koji su dali svjedoci na čijim iskazima sud, kako branitelj navodi, neosnovano temelji zaključke o krivnji optuženog, onda je prvostepeni sud, po mišljenju branitelja, trebao optuženog oslobođiti od optužbe ili u najslabijoj varijanti za optuženog primijeniti načelo in dubio pro reo. Sve navedeno je, kako branitelj smatra, imalo za posljedicu, da je sud pogrešno utvrdio činjenično stanje, što je za krajnju posljedicu imalo donošenje nezakonite presude o krivnji optuženog za predmetno krivično djelo iako je isto počinio njegov stric, koji je u međuvremenu umro.

Međutim, za razliku od ovih žalbenih prigovora, ovaj sud nalazi da je pobijana presuda potpuno i pravilno cijenila sve izvedene dokaze i na takvoj osnovi zasnovala svoje činjenične i pravne zaključke, da je optuženi P.F. učinio predmetno krivično djelo, na način i u vrijeme kako je to opisano u izreci prvostepene presude. Zaključke u pobijanoj presudi, koji se odnose na utvrđene odlučne činjenice, kao osnovane, u cijelosti prihvata i ovaj sud, jer odgovaraju rezultatima izvedenih dokaza. Naime, iz obrazloženja prvostepene presude proizilazi, da su odlučne činjenice u vezi krivnje optuženog utvrđene, ne samo na osnovu iskaza svjedoka O.H. i H.S., s kojim se predmetna žalba jedino bavi, već i na osnovu drugih provedenih dokaza, koje je prvostepeni sud savjesno cijenio u smislu odredbe člana 296. stav 2. ZKP FBiH. U prvom redu se to odnosi na iskaz svjedoka očevica događaja A.N., iz čijeg iskaza proizilazi da je upravo optuženi P.F. pucao iz automatske puške u braću F.E.1 i F.E.2 i tako ih lišio života, a da ga je nakon toga sa mjesta događaja udaljio svjedok B.A.. Iskaz ovog svjedoka, kao i iskazi svjedoka O.H. i H.S. su, kako je pravilno zaključio prvostepeni sud, u bitnom saglasni i nisu ničim dovedeni u dilemu, pa ni fotografijom snimljenom na sahrani brata optuženog P.I., i to iz razloga koje sud detaljno navodi u obrazloženju pobijane presude. Pored toga, kako je obrazložio sud u pobijanoj presudi, njihovi iskazi se dopunjaju i sa iskazom svjedoka B.A. koji je, nakon pucnjeva odmah izašao iz komande HVO i video optuženog sa puškom u ruci u neposrednoj blizini braće F. koji su ležali na zemlji tako da je on stao između njih i optuženog nakon čega se on opsovavši nešto udaljio. Dakle, teza odbrane da optuženi nije u vrijeme događaja bio na licu mjesta, odnosno da nije počinio predmetno krivično djelo, ta da je braću F. ubio njegov stric P.S., i da je optuženi „žrtva“ zamjene identiteta, je i po ocjeni ovog suda neprihvatljiva. Naime, ovakva odbrana optuženog nema uporišta niti u jednom provedenom dokazu, pa ni u iskazu svjedoka odbrane T.M. i B.S., kao ni u fotografiji snimljenoj na sahrani brata optuženog, P.I., koji je umro ... godine. Izgled optuženog P.F. na predmetnoj fotografiji, koja je po tvrdnji branitelja i svjedoka P.A. sačinjena na sahrani njegovog brata P.I., suprotno navodima iz žalbe branitelja optuženog, ne odudara od podataka koji su, opisujući osobu koja je kritične prilike pucajući iz automatske puške usmrtila oštećene E.1 i E.2 F., kao svjedoci dali O.H. i H.S.. Da u provedenom postupku nije došlo do zamjene identiteta u odnosu na osobu koja je učinila krivičnopravne radnje iz izreke

pobjijane presude proizilazi iz iskaza koji je kao svjedok odbrane dala P.A.. Izjašnjavajući se na ranije navedenu okolnost imenovana je, na glavnom pretresu, na pitanje člana raspravnog vijeća je li bilo kakve sličnosti između optuženog P.F. i njegovog strica P.S. (koji je, po stavu obrane, izvršitelj konkretnog djela i koji je u međuvremenu umro), bila izričita u tvrdnji da po njoj, iako obojicu dobro poznaje, nikakva sličnost između njih nije postojala. Dakle, ovaj sud konačno zaključuje da je u prvostepenoj presudi pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, tako da su žalbeni prigovori žalitelja upućeni činjeničnoj osnovi pobjijane presude neosnovani.

Ispitujući, po službenoj dužnosti odluku o krivičnopravnoj sankciji koja je izrečena optuženom P.F., u smislu odredbe člana 323. ZKP FBiH (koja propisuje da žalba zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili zbog povrede Krivičnog zakona podnesena u korist optuženog u sebi sadrži i žalbu zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji), s obzirom, da branitelj ovaj žalbeni osnov ne obrazlaže u žalbi, ovaj sud je našao da je izrečena kazna optuženom u trajanju od 11 (jedanaest) godina prestroga. Pri tom je ova sud imao u vidu da je optuženi P.F. u vrijeme kritičnog događaja bio mlađe punoljetno lice (rođen je ... godine), da je od događaja prošlo ... godine, a da optuženi ni nakon događaja, kao ni prije, nije dolazio u sukob sa zakonom, koje okolnosti je istina cijenio i prvostepeni sud kao olakšavajuće (pored činjenice da je optuženi oženjen i otac dvoje djece), međutim, iste, po ocjeni ovoga suda, nisu dovoljno došle do izražaja. Imajući u vidu sve prethodno navedene okolnosti ovaj sud je našao da je optuženom za predmetno krivično djelo izrečena prestroga kazna. Stoga je ovaj sud zbog navedenih olakšavajućih okolnosti, a imajući u vidu i ostale utvrđene okolnosti, na osnovu člana 329. ZKP FBiH, donio presudu kojom je djelimičnim uvaženjem žalbe optuženog P.F. preinacijio pobjijanu presudu u odluci o kazni tako da je optuženom izrekao kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) godina. Ovaj sud nalazi da je ovakva kazna zatvora primjerena težini djela, kao i stepenu krivnje optuženog P.F. i da će se njome postići svrha kažnjavanja.

Zbog svega navedenog odlučeno je kao u izreci u smislu člana 329. ZKP FBiH.

Zapisničar
Roić Živana, s.r.

Predsjednik vijeća
Marić Slavko, s.r.